

נר מנחם

הגות לפרשת השבוע

לע"נ ר' מנחם ב"ר יששכר ומרת רחל ב"ר מנשה שרעבי ז"ל

הרהורים לפרשת בראשית תשפ"ד | מאת הרב מנחם יעקבזון ראש הישיבה

מהדורה פנימית מיוחדת לבוגרי הישיבה מדברי מרן רבנו ראש הישיבה שליט"א¹

עם הרחבת דברים

עת צרה היא ליעקב וממנה יושע. ממנה יושע משמע שיושע מהצרה ויצא לרווחה, וגם שהצרה עצמה תביא לישועה והיינו כשלומדים מה שהקב"ה רוצה מאיתנו והתכלית מושגת.

עת צרה כזו שיש בה כל כך הרבה הרוגים ופצועים ועוד יותר חמור צרת שבויים כדברי הגמ' ששבי קשה ממות וחרב ורעב, לא היתה כזאת בדור הזה.

הקב"ה תובע מאיתנו וזה לא נכון שנאמר שהקב"ה ניפץ את היכוחי ועוצם ידי ולהסתפק במה שלא נוגע לנו...

וצריך לפשפש במעשינו ולראות מה רוצים מאיתנו.

איתא בחז"ל 'אם רואה אדם שיסורים באים עליו יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה' וכבר מקשים אם יש לו עוון ביטול תורה למה לא מצא?

[ואמנם הגר"ח בנפש החיים מבאר שלכל דבר יש מידה כנגד מידה ואם לא מצא דבר מכוון כנגד יסורים אלו – יתלה בביטול תורה שהיא כנגד הכל]

יש לבאר שמדובר באדם שאכן לומד, הוא לא מתעסק בנייעס, ולכן לכאורה אין לו עוון ביטול תורה, אבל לא מוציא את המקסימום של האיכות וההתמדה. זה גם נקרא ביטול תורה 'אפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק'...

חובתנו במיוחד בימים אלו להיות בני עליה ולמצות את כל הכוחות. אלו שבאו לישיבה זה הכח המובחר שמבין את האחריות ואת הכח של לימוד התורה. ומי שלא עושה זאת ילך וישוב לביתו ולא ימס את שאר אחיו כלבבו. וכמו כן להתחזק בתפילה וזה כמובן בתפילה בישיבה ובאופן הראוי לימים אלו שכלל ישראל נמצאים בצרה.

עד כאן דברי הרב מכאן ואילך דברי תלמיד.

שבירת האלילים שלנו

מו"ח רבנו ראש הישיבה שליט"א, עורר שלא פונים אליהם אלא אלינו. אני רוצה להוסיף ביאור בהקשר של שבירת האלילים של כחי ועוצם ידי וההסתמכות על כח הצבא.

לפני בדיוק חמישים שנה במלחמת יום כיפור היה שבר גדול בציבור הישראלי, כאשר עקב שאננות ותפיסת גאווה, יוהרה וכוחי ועוצם ידי – מנהיגי המדינה והצבא לא ראו את כל הסימנים הגלויים

¹ ב"ה אחרי הסכנה הגדולה שהיתה בתקופת החגים חל שיפור במצבו של רבנו מרן רה"י שליט"א ובפתיחת הזמן המוקדמת בישיבת בית מתתיהו נשא דברים מענייני השעה וגם פתח את הסוגיה הנלמדת 'שואא אנפשה חד"א' בכתובות דף ט', רבנו שליט"א עדיין זקוק לתפילת רבים להקל מסבלו ולהחלימו ולרפאותו ימים על ימי מלך תוסיף עד מאה ועשרים.

המשקפים הכנות למלחמה כוללת של מדינות ערב, ומתקפת מלחמה גדולה ונוראה תקפה את ישראל בהפתעה גמורה שהביאה לאלפי חללים ורק בניסי ניסים התגברו אחר זמן על הסכנה שאיימה על היישוב.

רשכה"ג מרן הרב שך זצ"ל ועוד רבים מגדולי ישראל דיברו על המסר שהקב"ה ניפץ את האליל של צה"ל שהיה בשיא תוקפו אחרי מלמת ששת הימים, וניפץ את הע"ז של כחי ועוצם ידי. ובאמת מהמשבר שחוללה המלחמה הזו בציבור החילוני התפתחה תנועת התשובה...

ויש להניח שזה יקרה גם עכשיו כי לציבור החילוני יהיה משבר נורא כי המצב הוא שהתנפצה כל תכלית המדינה ובתוככי מדינת ישראל הובלו כצאן לטבח ולשבי... המסקנא תהיה - או לרדת לחו"ל או להתקרב ליהדות ולחפש את התכלית האמיתית בחיים. אבל מה יהיה איתנו? היכן אנחנו עומדים בנושא זה?

רבנו ראש הישיבה מעורר שלא נכון לזרוק את המסר והמוסר 'אליהם' - דורשים מאיתנו!!!

אמנם נראה שגם בניפוץ ההסתמכות על כחי ועוצם ידי דורשים מאיתנו, זו לא בעיה רק אצלם, כמובן שבדאי אנחנו מאמינים ויודעים שהכל בהשגחה, אבל אנחנו ישנים בלילה לא דוקא בגלל שאנו 'בעלי בטחון' אלא בגלל שבמידה כזו או אחרת גם אנחנו בוטחים בצבא, וגם ברגעים אלו ממש... אחרי כל מה שהיה אנחנו מאמינים שאחרי שהצבא יתאושש מההפתעה יכנסו בהם וייראו להם והכותרות בעיתונים - גם החרדיים - מביאות את אימרות הרהב המטופשות של ראה"מ ושר הביטחון. וכל זה מחדיר לנו את ההסתמכות על הצבא הבלתי מוכן שיש כאן - והלואי שלא יראו שוב כמה הוא לא מוכן...

וגם אם הוא כן היה מוכן, אנחנו צריכים להשתחרר מהתפיסה המעוותת הזו. כי אנחנו שורדים במזרח התיכון לא בגלל שאנחנו זאב חזק או אריה, אלא בגלל שאנו כבשה אחת בין שבעים זאבים, ויש הנהגה מיוחדת של מידת נורא להפיל מורא עליהם שלא יחסלנו ועל זה נאמר 'הן הן נוראותיו'.

אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ועון ומגפה

וכשאנחנו שוכחים מי שומר עלינו ושמים בטחוננו בבשר ודם מנפצים לנו את משענת הקנה הרצוף. והקב"ה מראה לנו שוב ושוב מי בעל הבית בעולם ומי המנהיג.

לפני כמה שנים כשהתפללנו 'הסר ממנו דבר' 'מנע מגפה' חשבנו שזה משהו ששייך לתקופות אחרות, לימי הביניים. באה הקורונה ולימדה אותנו שצריך הרבה תפילה שלא יהיה דבר ומגפה... וכשהתפללנו השנה הסר ממנו 'שבי ומשחית' לא הבנו מה שייך אלינו שבי...

אנחנו מאמינים בני מאמינים, ובשכל אנו יודעים שהקב"ה מנהיג הכל אבל עלינו לקיים את ה'לדעת' - כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו! שזו תהיה ידיעה שיש בה 'השבות אל לבבך'.

אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח

דוד המלך אומר אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח אחת שאלתי מאת ה' וגו'. אם ממקדים את ההשתדלות בדברים הנכונים מחזקים את מה שהשכל מבין שבאמת הכל מאת ה'.

אנו מאמינים בשכלנו אבל מושפעים מהחושים ומהתעמולה, ואם נעסוק בהשתדלות של חיזוק בתורה ותפילה זה עצמו מחזק את ההכרה הנכונה במה בטחוננו ומה ישועתנו.

וככל שנפנים שאין לנו על מי להשען רק על בורא עולם, ונתחזק בתורה ובתפילה שהם מעוז חיינו לא נפחד בבחינת 'ה' מעוז חיי ממי אפחד'. ובקרוב עלינו מרעים לאכול את בשרינו - המה ישלנו ונפלו. ואם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח - כי - אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי - ואם כן אני יושב בצל ש-די בסתר עליון, וה' מחסי ומצודתי והוא לי למשגב. וה' יביט ויראה וירפא לשבר עמו, ויוציא את כל אחינו בית ישראל הנמצאים בצרה ובשביה - מאפילה לאורה וינחם את כל אבלי עמו בנחמת ציון במהרה.

את life ופירות טובות

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד